

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4114-01-03/2013

I/13/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin

T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66

lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	I/13/001 - Wykonywanie przez gminy województwa zachodniopomorskiego zadań w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Maciej Mikulski, specjalista kontroli państwowej (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Koszalinie, Rynek Staromiejski 6-7, 75-007 Koszalin ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Jedliński, Prezydent Miasta Koszalina (dowód: akta kontroli str. 5-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² działalność Urzędu w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt w latach 2012 - 2013 (do 31.03.). Stwierdzone nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność.

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- uchwalenie przez Radę Miasta w terminie ustawowym programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt³ na rok 2012 i rok 2013, spełniających wymagania określone w art. 11 a ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt⁴ oraz określenia wymogów, jakie powinien spełnić przedsiębiorca, ubiegający się o uzyskanie zezwolenia m.in. na działalność w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami oraz prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt,
- zlecenie opieki nad bezdomnymi zwierzętami organizacji pożytku publicznego zgodnie z wymogami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁵ oraz zabezpieczenia środków finansowych na ten cel w kwocie 570.000 zł w 2012 r. i 700.000 zł na rok 2013, co m.in. doprowadziło do zapewnienia całodobowej opieki bezdomnym zwierzętom wyłapanym w Mieście i pomocy rannym bezpańskim zwierzętom, realizacji „Programu sterylizacji zwierząt z terenu Miasta Koszalina”⁶ oraz edukacji mieszkańców w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt,
- prowadzenie nadzoru nad prawidłową realizacją zadania i terminowym rozliczeniem wykorzystania udzielonej dotacji,
- realizowanie opieki nad wolno żyjącymi kotami poprzez zapewnienie im schronienia i dokarmianie w miejscach ich naturalnego bytowania,
- podejmowanie reakcji na skargi mieszkańców, dotyczące opieki nad zwierzętami.

¹ Zwany dalej „Urzędem”

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ dalej Program

⁴ Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002, ze zm. - zwana dalej „uoz”

⁵ Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, ze z. - zwana dalej „uppw”

⁶ Zwanego dalej „programem sterylizacji”

W działalności Urzędu stwierdzono nieprawidłowości, które nie miały jednak istotnego wpływu na kontrolowaną działalność i związane były z:

- nierzetelną weryfikacją sprawozdań Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w zakresie liczby przyjęć zwierząt do schroniska ich adopcji sterylizacji albo kastracji,
- nieskutecznym nadzorem nad funkcjonowaniem Schroniska, co spowodowało brak segregacji zwierząt zdrowych (kotów) osobno samic, samców i samic z oseskami oraz brak izolacji chorych lub podejrzanych o chorobę kotów, co było niezgodne z § 2 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt⁷.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

1. Wykonywanie obowiązków dotyczących organizacji opieki nad zwierzętami bezdomnymi, w tym regulacji prawnych (przepisów prawa miejscowego, uchwał rad gmin, zezwoleń) odnoszących się do ochrony zwierząt.

Opis stanu
faktycznego

1.1. Rada Miejska w Koszalinie⁸ uchwałą z dnia 17.12.2009 r.⁹ określiła wymagania, jakie powinien spełnić przedsiębiorca, ubiegający się o uzyskanie zezwolenia m.in. na działalność w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami oraz prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części, wypełniając tym samym wymogi art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹⁰.

(dowód: akta kontroli str. 7-10)

W latach 2012-2013 (do 31.03.) Prezydent Miasta nie wydał żadnego zezwolenia na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami oraz prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt. Według prowadzonej w Urzędzie ewidencji udzielonych i cofniętych zezwoleń na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zezwolenie na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt w Koszalinie w okresie od 3.07.2007 r. do 3.07.2017 r. posiadało Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Koszalinie.

(dowód: akta kontroli str. 11-12)

W badanym okresie prowadzenie schroniska dla zwierząt bezdomnych na terenie Miasta Koszalina, oraz działalność w zakresie wylapywania zwierząt powierzono, w trybie otwartego konkursu na wsparcie realizacji zadań z zakresu pożytku publicznego, Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami w Polsce Oddział w Koszalinie¹¹ na podstawie umów z 9.07.2010 r. i 10.01.2013 r., tj. zgodnie z art. 11 ust. 4 uoz.

(dowód: akta kontroli str. 13-46, 68-76)

TOZ działał, jako oddział terenowy stowarzyszenia, posiadającego status organizacji pożytku publicznego, prowadzącej swoją statutową działalność w zakresie ekologii i ochrony zwierząt, w tym m.in. w zakresie tworzenia schronisk i prowadzenia ich we własnym imieniu lub w formie zleconej, prowadzenie działań zmierzających do zmniejszenia populacji zwierząt bezdomnych oraz innych działań służących ochronie zwierząt. Status zakładał możliwość prowadzenia działalności gospodarczej wyłącznie, jako ubocznej w stosunku do działalności pożytku publicznego.

(dowód: akta kontroli str. 122-136)

⁷ Dz.U. Nr 158, poz. 1657 – zwana dalej „rozporządzeniem ws. wymagań weterynaryjnych”

⁸ Dalej „Rada”

⁹ Dz.Urz. Woj. Zachodn. z 2010 r. Nr 14 poz. 300

¹⁰ Dz.U. z 2012 r., poz. 391 ze zm. – zwana dalej „ucip”

¹¹ Zwane dalej „TOZ”

Umowy zakładały wykonanie zadań zgodnie z treścią ofert złożonych przez TOZ, w tym określały sposób i zakres realizacji powierzonych zadań oraz jakość świadczonych usług. Miasto przeznaczyło dotację kwocie 570.000 zł¹² na 2012 r. i 700.000 zł na 2013 r. na wsparcie zleconej działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schroniska dla bezdomnych zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 33-121)

1.2. Rada, wypełniając obowiązek zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom, wynikający z art. 11 ust. 1 w związku z art. 11a ust. 1 uoz, uchwałami z 29.03.2013 r. i 28.03.2013 r. przyjęła „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Koszalina” na rok 2012 i 2013 rok.

Projekty uchwał zostały przesłane do zaopiniowania właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii, organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt lub zarządom obwodów łowieckich, działających na obszarze Miasta w terminie wynikającym z art. 11a ust. 7 uoz.

(dowód: akta kontroli str. 11, 137-152)

W programach zaplanowano realizację wszystkich zadań Miasta wymaganych art. 11a ust. 2 uoz. Programy zakładały powierzenia realizacji zadań, związanych z opieką nad zwierzętami bezdomnymi tj. odławianie, przewożenie bezdomnych zwierząt i zapewnienie im miejsce w schronisku oraz całodobową opiekę weterynaryjną w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt – prowadzącemu schronisko TOZ, zaś zapewnienie przechowania bezdomnych zwierząt gospodarskich – gospodarstwu rolnemu. Programy nie zakładały planu znakowania zwierząt. Środki przewidziane na realizację zadań określono w kwotach 570.000 zł (2012 r.) i 700.000 zł (2013 r.)

(dowód: akta kontroli str. 137-140, 147-150)

1.3. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu¹³ za organizowanie i nadzór nad prowadzeniem schroniska dla bezdomnych zwierząt oraz wyłapywaniem bezdomnych zwierząt domowych i gospodarskich z terenu Miasta odpowiadał Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Koszalinie (dalej „WGKiOŚ”).

Za prowadzenie spraw dotyczących schroniska dla bezdomnych zwierząt odpowiedzialny był inspektor WGKiOŚ, zaś za prowadzenie spraw związanych z przydzielaniem dotacji dla organizacji pozarządowych, wykonujących zadania w zakresie gospodarki i ochrony środowiska - inspektor Wydziału Kultury i Spraw Społecznych Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 482-488)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Urzędu w zakresie wykonywania obowiązków, dotyczących organizacji opieki nad zwierzętami bezdomnymi, w tym regulacji prawa miejscowego, odnoszących się do ochrony zwierząt.

2. Wykonywanie zadań Gminy w zakresie zapobiegania bezdomności zwierząt oraz opieki nad zwierzętami domowymi.

Opis stanu
faktycznego

2.1. Prezydent umowami z 9.07.2010 r. i 10.01.2013 r. zlecił TOZ prowadzenie Schroniska, wyłapywanie, dowóz i zapewnienie bezdomnym zwierzętom z terenu Miasta opieki w schronisku w okresie od 1.07.2010 r. do 31.12.2015 r. Umowy,

¹² Na podstawie aneksu do umowy z dnia 23.01.2012 r.

¹³ Załącznik do zarządzenia Prezydenta nr 194/741/08 z 3.03.2008 r.

zgodnie z wymogami § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wylapywania bezdomnych zwierząt¹⁴, zawierały wskazania urządzeń i środków, przy których pomocy zwierzęta będą wylapywane, określenia środków do przewozu zwierząt, zapewnienie, w razie potrzeby, pomocy lekarsko-weterynaryjnej.

(dowód: akta kontroli str. 33-121)

W umowach nie wskazano miejsca przetrzymywania wylapanych zwierząt przed przewiezieniem do schroniska, co, jak wynika z wyjaśnień Dyrektora WGKiOŚ spowodowane było tym, iż na terenie Miasta potrzeba taka nie występuje. Gmina posiada własne schronisko dla zwierząt a jej charakterystyka terytorialna nie wymaga wskazania innego miejsca, ponieważ rolę tę pełni schronisko.

(dowód: akta kontroli str. 153-158)

Wybór wykonawcy zadania nastąpił w trybie przewidzianym przez art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁵ (uppw) tj. otwartego konkursu ofert, o którym mowa w art. 13 ust. 1 uppw, na realizację zadania z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa narodowego p.n. „Prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt w Koszalinie”. Ogłoszenia konkursów zawierały wszystkie wymagane art. 13 ust. 2 uppw informacje oraz zostały ogłoszone zgodnie z wymogami art. 13 ust. 3 uppw.

(dowód: akta kontroli str. 13-32)

W odpowiedzi na ogłoszenie konkursu z 27.05.2010 r. na prowadzenie Schroniska w okresie od 1.07.2010 r. do 31.12.2012 r. do Urzędu wpłynęła jedynie oferta TOZ, zaś na ogłoszenie konkursu z 29.11.2012 r. na prowadzenie schroniska w latach 2013-2015 do Urzędu wpłynęły 3 oferty: TOZ, Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt Animals oraz Stowarzyszenia Wspierania i Rozwoju Schroniska dla Zwierząt w Kołobrzegu „Reks”. Ogłoszenia spełniały wymogi art. 13 ust. 2 uppw i były ogłaszane zgodnie z art. 13 ust. 3 uppw.

Wszystkie oferty spełniały wymogi art. 14 ust.1 uppw, tj. zawierały szczegółowy zakres rzeczowy zadania publicznego proponowanego do realizacji, termin i miejsce, kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego, informacje o wcześniejszej działalności w zakresie, którego dotyczy zadanie, o posiadanych zasobach rzeczowych i kadrowych zapewniających wykonanie zadania oraz o planowanej wysokości środków finansowych na realizację danego zadania pochodzących z innych źródeł.

dowód: akta kontroli str. 47-67, 89-104, 159-171, 173-208)

Powołane zarządzeniami Prezydenta Miasta Koszalina z dnia 15.06.2010 r. 13.12.2012 r. komisje konkursowe, uwzględniając kryteria wyboru wymienione w art. 15 ust. 1 uppw, zarekomendowały w obu przypadkach ofertę TOZ jako najlepszą i na tej podstawie Prezydent powierzył temu oferentowi realizację zadań. Ogłoszenia o wyborze spełniały wymogi art. 15 ust. 2h – 2j uppw.

(dowód: akta kontroli str. 13-32)

W latach 2012-2013 (do 31.03) TOZ realizował zadania określone w umowach, tj. prowadzenie schroniska i zapewnienie całodobowej opieki bezdomnym zwierzętom, całodobowa pomoc rannym bezpańskim zwierzętom i wylapywanie bezdomnych zwierząt na terenie Miasta, realizacja „Programu sterylizacji i kastracji zwierząt z terenu Miasta Koszalina”¹⁶ oraz edukacja mieszkańców Koszalina w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 33-46, 68-76, 172, 209-282)

2.2. W okresie od 1.01.2012 r. do 31.03.2013 r. w Mieście nie organizowano planowanych akcji wylapywania bezdomnych zwierząt. Zgodnie z postanowieniami

¹⁴ Dz. U. Nr 116, poz. 753, . – dalej „rozporządzenie ws. wylapywania zwierząt”

¹⁵ Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, ze zm.”

¹⁶ Zwanego dalej „programem sterylizacji”

umów z TOZ, w tym zawartego w ofercie TOZ „Programu określającego zasady wyłapywanie bezpańskich zwierząt z terenu Miasta Koszalina oraz zasady pomocy rannym zwierzętom”, odławianie przez TOZ bezdomnych zwierząt odbywało się 7 dni w tygodniu w godzinach od 6.00 do 22.00 na podstawie zgłoszeń od pracowników Urzędu, Straży Miejskiej lub mieszkańców. Prezydent nie podawał do publicznej wiadomości informacji wskazanych w § 3 rozporządzenia w sprawie wyłapywania bezdomnych zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 33-104, 172)

W Schronisku prowadzone były rejestry: bezdomnych kotów przyjętych od 1.01.2012 r. oraz bezdomnych psów przyjętych do schroniska od 28.07.2011 r. Rejestry prowadzone były w formie papierowej i zawierały m.in.: datę przyjęcia zwierzęcia do schroniska, opis zwierzęcia, podmiot dostarczający, miejsce umieszczenia w schronisku, datę opuszczenia schroniska, podmiot adoptujący, liczba zwierząt przyjmowanych, liczba zwierząt wydawanych oraz stan zwierząt.

Zgodnie rejestrami, w okresie od 01.01.2012 r. do 31.03.2013 r.:

a) do Schroniska przyjęto łącznie:

- 764 psy (602 – 2012 r. i 162 w 2013 r.) z czego 304 psy trafiły do schroniska w wyniku odłowienia (235 – 2012 r. i 69 w 2013 r.),
- 302 koty (227- 2012 r. i 75 – 2013 r.) z czego 68 kotów trafiło do schroniska w wyniku odłowienia (52-2012 r. i 16 – 2013 r.).

Najwięcej przyjęć psów zanotowano w marcu 2013 r. (60 psów) zaś kotów w styczniu 2103 r. (44 koty).

b) ze Schroniska ubyło łącznie:

- 741 psów (593 w 2012 r. i 148 w 2013 r.) z czego w wyniku adopcji lub odbioru przez właścicieli 680 (545 w 2012 r. i 135 w 2013 r.) oraz zgonów i eutanazji 61 (48 w 2012 r. i 13 w 2013 r.),
- 228 kotów (174 w 2012 r. i 54 w 2013 r.) z czego w wyniku adopcji lub odbioru przez właścicieli 161 (132 w 2012 r. i 29 w 2013 r.) oraz zgonów i eutanazji 67 (42 w 2012 r. i 25 w 2013 r.).

Najwięcej przypadków „rozchodu” psów zanotowano w grudniu 2012 r. (87 psów - adopcja) zaś kotów w styczniu 2013 r. (22 koty, w tym 9 adopcji).

(dowód: akta kontroli str. 283-285)

TOZ w okresie od 1.01.2012 r. do 31.03.2013 r. zabezpieczyło deklarowaną w ofercie pełną opiekę weterynaryjną dla zwierząt bezdomnych i zawarł z Gabinetem Weterynaryjnym „TELNET” w Koszalinie, umowy na wykonywanie całodobowej opieki weterynaryjnej nad tymi zwierzętami. Umowy obejmowały kontrolę stanu zdrowia zwierząt w Schronisku, profilaktykę i leczenie zwierząt, zwalczanie pasożytów wewnętrznych i zewnętrznych, prowadzenie wymaganej przepisami dokumentacji dotyczącej leczenia i szczepień, prowadzenie kart ewidencyjnych zabiegów i książeczek zdrowia zwierząt oraz interwencję, dotyczące zwierząt, które uległy wypadkom komunikacyjnym.

(dowód: akta kontroli str. 286-297)

TOZ realizowało program obowiązkowej sterylizacji samic i w tym celu zawarł z Przychodnią dla Zwierząt w Koszalinie umowy na wykonywanie zabiegów sterylizacji, kastracji i usypiania ślepych miotów zwierząt ze Schroniska oraz wolno bytujących kotów. W ramach realizacji przez TOZ programu sterylizacji dokonano sterylizacji lub kastracji 194 psów (w 2012 r. – 165 i w 2013 r. – 29) oraz 565 kotów (2012 r. – 470 i w 2013 r. – 95).

(dowód: akta kontroli str. 298-305)

W Mieście nie wprowadzono rejestracji i znakowania psów. Od 2013 roku znakowaniu poddawane były jedynie psy ze Schroniska przekazywane do adopcji.

(dowód: akta kontroli str. 153-158)

W latach 2012-2013 (do 31.03) w Koszalinie opieka nad wolno żyjącymi kotami była realizowana poprzez zapewnienie im schronienia i dokarmianie w miejscach ich naturalnego bytowania. Dzięki współpracy z TOZ zarejestrowano 208 społecznych opiekunów kotów, którzy dokarmiali koty w miejscach ich bytowania. W przypadku kotów wolno żyjących po wypadkach drogowych i innych zdarzeniach losowych organizowana była opieka weterynaryjna oraz zapewniane były domy tymczasowe, zastępcze u społecznych opiekunów tych zwierząt.

W 2012 r. Gmina Miasto Koszalin sfinansowała zakup 10 domków dla kotów, które rozlokowane zostały w uzgodnieniu z właścicielami i zarządcami terenów.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektor WGKiOŚ w latach następnych w miarę posiadanych środków finansowych planowany jest zakup kolejnych budek dla wolno żyjących kotów.

(dowód: akta kontroli str. 153-158, 306-315)

TOZ, w ramach realizacji zleconego zadania, podejmowało działalność, mającą na celu promocję zapobiegania bezdomności zwierząt m.in. poprzez organizację wycieczek po schronisku dzieci, organizowanie zbiórek karmy dla bezdomnych zwierząt, rozpowszechnianie ulotek informacyjnych, organizację galerii zdjęć zwierząt ze schroniska, organizację akcji „Przystanek Schronisko” (socjalizacja psów i osadzonych z zakładów karnych), „Weź na spacer psa ze schroniska”, konkursu plastycznego pod nazwą „Zwierzaczki też czekają na paczki”, szkoleń dla wolontariuszy, konkursu fotograficznego „Kot w obiektywie”. TOZ podejmowało także m.in. 24 prelekcje w szkołach i przedszkolach, na temat humanitarnego traktowania zwierząt oraz obowiązków wynikających z ich posiadania, rozpropagowało ulotki informujące o nowych przepisach dotyczących trzymania psów na łańcuchach i cierpieniu tych zwierząt (akcja „Zerwijmy łańcuchy”).

(dowód: akta kontroli str. 153-158, 209-282)

2.3. TOZ w terminach umownych składało sprawozdania częściowe z wykonania zadania publicznego za 4 kwartały 2012 r. i I kwartał 2013 r. oraz sprawozdanie końcowe z wykonania umowy z 9.07.2010 r. Sprawozdania zostały zatwierdzone przez pracowników Wydziału Kultury i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego¹⁷ w zakresie finansowym oraz WGKiOŚ w części merytorycznej.

(dowód: akta kontroli str. 209-282)

Składane przez TOZ sprawozdania z wykonania zadania publicznego za 4 kwartały 2012 r. oraz I kwartał 2013 r. zostały zatwierdzone w części merytorycznej przez WGKiOŚ, pomimo że dane dotyczące ilości przyjęć do schroniska, odłowień, adopcji oraz sterylizacji i kastracji zwierząt bezdomnych były niezgodne z danymi wynikającymi z rejestrów prowadzonych w schronisku.

W sprawozdaniach zaniżono liczbę: przyjęć psów do schroniska o 4, adopcji psów o 68, sterylizacji i kastracji kotów o 11 (w 2012 r.), adopcji kotów (w I kwartale 2013 r.) o 2 oraz zawyżono liczbę: przyjętych kotów o 3, adopcji kotów o 18 i odłowień kotów o 12 (w 2012 r.).

(dowód: akta kontroli str. 284-285)

Dyrektor WGKiOŚ wyjaśniła, m.in., że zarówno w ogłoszeniu jak i ofercie zadania nie wskazano iż podstawą rozliczenia dotacji będzie ilość psów i kotów, co warunkowałoby do obligatoryjnego określenia ilości zwierząt w schronisku i rozliczeniu na tej podstawie sprawozdania. Zatem rozbieżności w stanie zwierząt mają charakter błędów arytmetycznych, i nie mają charakteru celowego mogącego doprowadzić do nieuzasadnionych korzyści wykonującego te zadania. W ramach sprawozdania Stowarzyszenie jest proszone wyłącznie o przedkładanie do wglądu oryginalnych dokumentów księgowych potwierdzających wydatkowane kwoty na zadanie publiczne w celu wypełnienia zasad zawartych w ustawie o finansach

¹⁷ Dalej „WKiSS”

publicznych. Ponadto proszenie o ewidencje stanów zwierząt w toku rozliczenia poszczególnych sprawozdań mogłoby doprowadzić do nie ujmowania właściwego stanu w ewidencji i popełniania błędów obliczeniowych gdyż wówczas praca ewidencyjna odbywa się na dokumentach zastępczych (brudnopisach). Niemniej jednak zostaną poczynione w tym zakresie zalecenia korygujące. TOZ zostanie poproszony o czytelniejsze i bardziej szczegółowe wypełnianie rejestrów ewidencyjnych, gdyż z tego tytułu pojawiają się nieścisłości i błędy obliczeniowe.

(dowód: akta kontroli str. 153-158)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatkowania środków na realizację zadania stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Pracownicy Urzędu zatwierdzali sprawozdania TOZ z wykonania zadania publicznego za 2012 r. oraz I kwartał 2013 r., pomimo że dane dotyczące ilości przyjęć do schroniska, wyłapań, adopcji oraz sterylizacji i kastracji zwierząt bezdomnych były niezgodne z danymi z prowadzonych rejestrów.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Urzędu, dotyczącą wykonywania zadań Gminy w zakresie zapobiegania bezdomności zwierząt.

Opis stanu
faktycznego

3. Legalność i gospodarność wydatków. Rzetelność rozliczeń.

3.1. Na zapobieganie bezdomności zwierząt Miasto w 2012 r. wydatkowało ogółem 587.845 zł z czego:

- kwotę 569.516 zł w formie dotacji na rzecz TOZ na wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie zapobiegania bezdomności zwierząt,
- kwotę 11.070 zł na realizację programu opieki nad wolno żyjącymi kotami,
- kwotę 7.259 zł w ramach wydatków na przeniesienie schroniska z ul. Topolowej na ul. Mieszka I w Koszalinie.

Wydatki zostały ujęte w budżecie Gminy na 2012 r. oraz dokonane na podstawie przedłożonych rachunków lub faktur.

(dowód: akta kontroli str. 306-351)

Na realizację przedmiotowych zadań w budżecie Gminy na 2013 r. zostały zabezpieczone środki w wysokości 700.000 zł, przyznane TOZ w formie dotacji. Wykorzystanie środków na dzień 31.03.2013 r. wynosiło 154.837 zł. Wydatki zostały ujęte w budżecie Gminy na 2013 r. oraz dokonane na podstawie przedłożonych rachunków lub faktur.

(dowód: akta kontroli str. 352-360)

Z udzielonych w 2012 r. środków dotacji w kwocie 570.000 zł, TOZ wykorzystało środki w kwocie 569.516 zł, w tym, zgodnie z postanowieniami umowy, na: opiekę weterynaryjną, leczenie i profilaktykę w Schronisku - 53.500 zł, żywność dla zwierząt - 45.499 zł wynagrodzenia wraz z pochodnymi - 276.000 zł, koszty BHP - 7.000 zł, koszty związane z eksploatacją i funkcjonowaniem schroniska - 87.000 zł, transport i utrzymanie środków transportu - 17.517 zł, zakup materiałów i wyposażenia - 8.500 zł, bieżące remonty - 2.000 zł, całodobową pomoc rannym zwierzętom i wyłapywanie bezdomnych zwierząt - 5.000 zł oraz realizację programu sterylizacji - 67.500 zł. TOZ dokonało w dniu 7.01.2013 r. zwrotu niewykorzystanych środków dotacji w kwocie 484 zł na rachunek Urzędu. Finansowy wkład własny TOZ w realizację zadania wyniósł 25.431 zł (4,3%).

Z udzielonych w 2013 r. środków dotacji w kwocie 700.000 zł TOZ do 31.03.2013 r. wykorzystało środki w kwocie 154.837 zł, z tego na opiekę weterynaryjną, leczenie i profilaktykę w Schronisku - 32.857 zł, żywność dla zwierząt - 13.485 zł wynagrodzenia wraz z pochodnymi - 56.522 zł, koszty związane z eksploatacją

i funkcjonowaniem schroniska – 49.452 zł, koszty obsługi księgowej – 2.300 zł, koszty promocji schroniska – 221,40 zł.

(dowód: akta kontroli str. 209-282, 338)

3.2. Urząd w latach 2012-2013 przeprowadzał kontrole TOZ w zakresie realizacji dotowanego zadania, w tym prowadzenia Schroniska.

W dniach 23-31 maja 2012 r. pracownicy Urzędu przeprowadzili kontrolę realizacji w 2012 r. zadania dotowanego z budżetu Miasta Koszalina p.n. „Prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt w Koszalinie przy ul. Topolowej 49”. Zakresem kontroli objęto regulacje formalno-prawne funkcjonowania schroniska oraz TOZ, działalność merytoryczną (w tym: prowadzenie rejestrów zwierząt, opieka weterynaryjna, stan techniczny i sanitarny schroniska, warunki bytowania zwierząt i przechowywania karmy, zatrudnienie w schronisku) i finansową (prowadzenie ewidencji księgowej, dokonywanie wydatków ze środków dotacji) TOZ w ramach realizacji umowy. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 361-382)

W dniu 8.11.2012 r. pracownicy Urzędu przeprowadzili wizytację Schroniska, mającą na celu sprawdzenie realizacji zadania na nowym obiekcie przy ul. Mieszka I w Koszalinie. W toku kontroli stwierdzono, że Schronisko nie było przepełnione, stan zwierząt wyniósł 317 (264 – psy, 64 – koty), osobniki agresywne były oddzielone od pozostałych, stan karmy dla psów – 2.000 kg i kotów – 500 kg, pomieszczenia są ogrzewane. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 383)

W dniach 16 i 22.01.2013 r. pracownicy Biura Kontroli Urzędu i WGKiOŚ oraz inspektor weterynaryjny z Powiatowego Inspektoratu Weterynaryjnego w Koszalinie¹⁸ przeprowadzili kontrolę w zakresie spełniania wymogów prawnych na prowadzenie przez TOZ schroniska dla bezdomnych zwierząt w Koszalinie przy ul. Mieszka I. Kontrola została przeprowadzona w związku ze skargą wniesioną do Prezydenta Miasta na sposób funkcjonowania Schroniska i swoim zakresem objęła sposób dokumentowania wykonywanych usług weterynaryjnych, prowadzenia rejestrów zwierząt, liczby przyjętych zwierząt, adopcji, wykonywania zabiegów eutanazji i sterylizacji, zatrudnienia w schronisku, prowadzenie obsługi księgowej, żywienia zwierząt i przechowywania żywności, warunków sanitarnych, technicznych i lokalowych schroniska.

W toku kontroli stwierdzono, że warunki techniczne schroniska są bardzo dobre, wyodrębniono wszystkie pomieszczenia, których wyodrębnienie wynika z obowiązujących przepisów prawa, stan sanitarny pomieszczeń był dobry, zwierzęta były dożywione i w dobrej kondycji, posiadały dostęp do wody, zapewniono im właściwą opiekę lekarską.

(dowód: akta kontroli str. 384-391)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatkowania środków na opiekę na zapobieganie bezdomności zwierząt nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, działania Urzędu w zakresie dokonywania wydatków na realizację zadań, dotyczących opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

4. Reagowanie organów Miasta Koszalina na przypadki znęcania się nad zwierzętami i przy rozpatrywaniu skarg na działania w zakresie bezdomności.

¹⁸ Dalej „PIW”

4.1. W latach 2012 – 2013 (do 16.05) do Rady Miejskiej w Koszalinie nie wpływały skargi na działania pracowników Urzędu lub TOZ w sprawach dotyczących bezdomności zwierząt. W „Centralnym Rejestrze Skarg i Wniosków” prowadzonym w Urzędzie również nie zanotowano żadnej skargi.

W protokole z przyjęć klientów przez Kierownictwo Urzędu z dnia 16.01.2013 r. zanotowano, skierowany do Zastępcy Prezydenta Miasta Koszalina, ustny wniosek grupy mieszkańców, dotyczący konieczności sprawdzenia funkcjonowania Schroniska. W styczniu 2013 r. kontrolę funkcjonowania Schroniska przeprowadzili pracownicy Urzędu oraz PIW, co zostało opisane w punkcie 3.2 wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 392-395)

4.2. W latach 2012-2013 (do 31.03) w Urzędzie zarejestrowano jedną sprawę dotyczącą znęcania się nad zwierzętami w rozumieniu art. 6 ust. 2 uoz.

Decyzją z dnia 12.10.2012 r. wydaną w trybie art. 7 ust. 1 pkt 1 uoz podpisaną przez Dyrektora WGKiOŚ (z upoważnienia Prezydenta Miasta) orzeczono o czasowym odebraniu właścicielce 25 kotów i przekazania ich do Schroniska. Decyzja zgodnie z art. 7 ust. 1a uoz została podjęta z urzędu po uzyskaniu informacji od straży gminnej.

Wnioskiem z dnia 12.10.2012 r. Komendant Straży Miejskiej w Koszalinie¹⁹ poinformował Prezydenta o odebraniu w dniu 12.10.2012 r. 25 kotów z powodu przetrzymywania zwierząt w niewłaściwych warunkach bytowania i zwrócił się o wydanie w trybie art. 7 ust. 1 uoz decyzji administracyjnej o czasowym odebraniu właścicielce zwierząt. Według Komendanta w lokalu przebywało ponad 40 kotów, lokal był zanieczyszczony odchodami zwierząt i insektami, co stanowiło zagrożenie sanitarno-epidemiologiczne, koty były wychudzone. Lokal o powierzchni 50 m², poza właścicielką zwierząt, zamieszkiwany był przez 2 osoby w wieku 84-85 lat (w tym pacjenta dializowanego). Do wniosku załączona była notatka strażników SM o przebiegu przeprowadzonej interwencji (w obecności właścicielki zwierząt, przedstawicieli TOZ i MOPS²⁰) i złym stanie lokalu mieszkalnego oraz pismo kierownika Osiedla w sprawie złego stanu sanitarnego lokalu mieszkalnego.

(dowód: akta kontroli str. 396-400)

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie²¹ decyzją z 26.10.2012 r., po rozpatrzeniu odwołania utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję z 12.10.2012 r. Na decyzję SKO została wniesiona skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Do dnia zakończenia kontroli WSA nie rozstrzygnął skargi.

(dowód: akta kontroli str. 401-404)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena częściowa

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, działania Urzędu w zakresie rozpatrywania skarg w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz reagowania na przypadki znęcania się nad zwierzętami.

5. Nadzór sprawowany przez Miasto Koszalin nad Schroniskiem.

5.1. W latach 2012-2013 pracownicy Urzędu przeprowadzali kontrolę Schroniska, co zostało opisane w punkcie 3.2 wystąpienia pokontrolnego.

Przeprowadzone w toku kontroli, przy udziale pracowników Urzędu odpowiedzialnych za nadzór nad Schroniskiem, oględziny wykazały, że 22.05.2013 r. w Schronisku znajdowało się 227 psów (142 samców i 85 samic) oraz 97 kotów (37 samców, 57 samic i 3 oeski).

Opis stanu
faktycznego

¹⁹ Dalej „SM”

²⁰ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie

²¹ Dalej „SKO”

Schronisko było zlokalizowane w miejscu oddalonym, co najmniej o 150 m od innych budynków, a jego teren był utwardzony i ogrodzony w sposób zapobiegający przedostaniu się zwierząt, co było zgodne z wymogami § 1 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych. Na terenie schroniska znajdowały się:

- pawilon biurowo-gospodarczy (budynek A) - o powierzchni 231 m², w tym: gabinet do wykonywania zabiegów leczniczych (sala zabiegowa), pomieszczenie służące do izolowania psów chorych lub podejrzanych o chorobę zakaźną, pomieszczenie biurowe, pokój przyjęć (pokój kierownika schroniska), pomieszczenie do przechowywania zwłok (chłodnia)²², miejsce wydawania zwierząt, pomieszczenie socjalne (jadalnia), kuchnia, przebieralnia – z ławkami i szafkami na odzież, magazyn szaf chłodniczych,
- kociarnia (budynek E) - 4 woliery o powierzchni łącznej 36,6 m² (4x 12,4 m²), odgrodzonych siatką z wyjściem na wybiegi o powierzchni 51m² (4 x 17,5 m²),

W budynku E, przeznaczonym dla kotów, w wolierze „Izolotka” znajdowały się zwierzęta chore 17 szt. (11 kotów, 6 kocic) - każde w oddzielnej klatce. Pomieszczenie nie zapewniało odizolowania zwierząt zakaźnie chorych lub podejrzanych o chorobę od innych zwierząt. Woliera była oddzielona od woliery „Kwarantanna” jedynie przegrodą z siatki stalowej, a nie przegrodą pełną.

Dyrektor WGKiOŚ wyjaśniła, m.in. że w Schronisku zostały wyodrębnienie osobne pomieszczenia dla zwierząt chorych w budynku D (szpital dla psów hospitalizowanych), spełniony jest zatem wymóg § 2 ust. 1 pkt rozporządzenia o wyodrębnieniu pomieszczeń (budynku) do izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę. Aktualnie w budynku przebywają głównie psy poddane izolacji ze względu na chorobę lub podejrzane o chorobę. Istnieje także możliwość, aby w budynku tym przebywały również chore koty lub podejrzane o chorobę, ewentualnie inne gatunki zwierząt, po oddzieleniu przegrodą różnych gatunków zwierząt od siebie. Dyrektor WKiOŚ dodała, że w razie konieczności chore lub podejrzane o chorobę koty będą mogły być izolowane w budynku przeznaczonym dla zwierząt chorych, po zapewnieniu im izolacji od psów lub po ustawieniu przegrody w budynku E, w którym przebywają obecnie. Dyrektor WGKiOŚ dodała, że zgodnie z zaleceniami Głównego Lekarza Weterynarii, pomieszczenie zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę powinno być odizolowane od pomieszczeń dla zdrowych zwierząt, a jego wyposażenie powinno pozwolić na zapewnienie choremu (podejrzanej o chorobę) zwierzęciu przebywanie we właściwych warunkach nie określa jednak rodzaju materiału, z jakiego ma być wykonane odizolowanie pomieszczeń.

(dowód: akta kontroli str. 478-481)

- szpital dla psów hospitalizowanych oraz pomieszczenia dla szczeniąt i matek z młodymi (budynek D) - 12 boksów (po 6,1 m²) w tym 4 boksy wyodrębnione dla suk ze szczeniętami lub szczeniąt. W boksach znajdowały się 24 zwierzęta (8 psów, 9 suk oraz 1 suka z 6 szczeniętami), z tego 5 boksów pustych, w 1 boksie - matka z 6 młodymi, w 5 boksach po 1 suce, w 2 boksach po 2 suki, w 2 boksach po 4 psy i w 1 boksie – magazyn na suchą karmę,

W Schronisku nie utrzymywano w wyodrębnionych pomieszczeniach osobno zdrowych samic, samców i samic z oseskami, co jest niezgodne § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych.

W jednym pomieszczeniu (woliery „Kwarantanna”) znajdowało się 31 zwierząt (12 kocic, 3 kocięta i 16 kotów), w tym 11 kocic i 16 kotów (poddanych kwarantannie) umieszczono każde w oddzielnej klatce oraz 1 kotka z 3 oseskami – poruszające się swobodnie po całym pomieszczeniu.

(dowód: akta kontroli str. 405-439)

²² w dniu 22.05.2013 r. - przechowywano ciała martwych zwierząt (5 szt.)

Dyrektor WGKiOŚ ws. umieszczenia kotki z kociętami w jednym pomieszczeniu z kotami poddanymi kwarantannie wyjaśniła, że *zwierzęta przebywają w klatkach metalowych, przez co nie mają ze sobą fizycznego kontaktu. Tym samym zajmują osobne pomieszczenia.*

(dowód: akta kontroli str. 478-481)

W 2 wolierach dla kotów zdrowych znajdowało się odpowiednio 25 zwierząt (5 samców i 20 samic) oraz 24 zwierzęta (9 samców i 15 samic). W 4 budynkach przeznaczonych dla zdrowych psów znajdowało się 177 zwierząt porozmieszczanych w ilości od 1 do 5 zwierząt w jednym boksie, z czego w 42 boksach umieszczono razem suki i psy, w 49 boksach znajdowały się w jednym boksie pojedyncze zwierzęta lub po kilka osobników jednej płci, zaś 5 boksów było pustych.

(dowód: akta kontroli str. 405-439)

Dyrektor WGKiOŚ wyjaśniła, że *uwarunkowania behawiorystyczne wskazują, że dla ograniczania i unikania agresji zwierząt wobec siebie, zasadne jest mieszane grupowanie zwierząt – tj. samców i samic. Ponieważ w schronisku wszystkie samice, u których nie występują przeciwwskazania wiekowe lub zdrowotne, poddawane są sterylizacji, celem eliminowania agresji zwierząt wobec siebie, pomimo możliwości osobnego utrzymywania samców i samic psów, zwierzęta te często są grupowane razem. Pozwala to unikać wzajemnego kaleczenia się zwierząt czy wręcz zagryzania. Dobre rozeznanie pracowników schroniska w zakresie usposobienia poszczególnych osobników i właściwe ich grupowanie, wskazuje na prawidłowe prowadzenie schroniska. Podobnie sytuacja ma się w grupie kotów. Łączenie w grupy poszczególnych osobników ma przede wszystkim na celu zapobieganie walkom kotów między sobą, oddzielanie agresorów od ofiar, bez względu na to czy są to samce czy samice. ... grupowanie kotów następuje w oparciu o ich usposobienie, celem uniknięcia walk między zwierzętami i kaleczenia się zwierząt.*

(dowód: akta kontroli str. 478-481)

Zgodnie z instrukcją Głównego Inspektora Weterynarii w sprawie postępowania powiatowych lekarzy weterynarii przy przeprowadzaniu kontroli schronisk dla zwierząt²³ w części 3.2 – kontrola spełniania wymagań w zakresie infrastruktury, p. 4 pp. 3 z uwagi na behawioryzm psów, z którego wynika, że *w grupach mieszanych agresja jest mniejsza, można dopuścić do utrzymywania samic i samców w jednym pomieszczeniu pod warunkiem sterylizacji lub kastracji wszystkich samic lub samców.* Instrukcja nie zawiera zapisu dopuszczającego do utrzymywania w jednym pomieszczeniu samców i samic kotów.

(dowód: akta kontroli str. 489-501)

- psy agresywne i hotelowane (budynek C1) - 18 boksów (o powierzchni 4m² każdy) oraz wybiegi (18 x 3,5 m²), z czego 13 boksów przeznaczono dla psów agresywnych zaś 5 na hotel dla zwierząt. W boksach znajdowało się 9 zwierząt (4 psy, 5 suk) agresywnych umieszczonych pojedynczo w boksie, zaś 9 boksów było pustych,
- kwarantanna psów (budynek C2) - 18 boksów (o powierzchni 4m² każdy) oraz wybiegi (18 x 3,5 m²), w boksach znajdowało się 17 zwierząt (14 psów i 3 suki) umieszczonych pojedynczo w każdym boksie, 1 boks pusty,
- pomieszczenia dla zwierząt zdrowych (budynki B1, B2, B3, B4) - w każdym z 4 budynków po 24 boksy o powierzchni łącznej 146,4 m² (96 boksów po 6,1 m² każdy) z wybiegami o powierzchni łącznej 816 m² (96x 8,5 m²) oraz powierzchni komunikacyjnej 160m² (4x40m²), w których znajdowało się 177 zwierząt porozmieszczanych w ilości od 1 do 5 zwierząt w jednym boksie, z czego w 42

²³ Nr GIWz.420/AW-31/11 z 20.05.2011 r.

boksach umieszczono razem suki i psy, w 49 boksach znajdowały się w jednym boksie pojedyncze zwierzęta lub po kilka osobników jednej płci, zaś 5 boksów było pustych.

Schronisko, zgodnie z wymogami art. 9 ust.1 uoz oraz § 3-5 rozporządzenia ws. wymagań weterynaryjnych, było wyposażone w chłodnię do czasowego przetrzymywania zwłok, posiadało wybiegi dla psów pozwalające na realizację zachowań właściwych dla gatunku, utrzymywane w czystości pomieszczenia lub boksy oddzielone przegrodami, których ściany, podłogi i drzwi wykonane były z materiałów łatwych do mycia i odkażania, niepowodujących kontuzji lub urazów zwierząt. W boksach dla psów zapewniono legowiska oraz stały dostęp do wody zdatnej do picia, ochronę przed zimnem, upałami i opadami oraz osłonę od wiatru i dostęp do światła dziennego.

W Schronisku dokonywano, wymaganej § 2 ust. 1 pkt 2, 3 i ust. 2 rozporządzenia ws. wymagań weterynaryjnych, segregacji zwierząt w zakresie izolowania psów chorych lub podejrzanych o chorobę zakaźną, wykonywania kwarantanny psów, oraz separacji psów agresywnych.

(dowód: akta kontroli str. 405-439)

5.2 W Schronisku zatrudnionych było 12 osób (kierownik, zastępca kierownika, specjalista ds. adopcji i 9 pielęgniarzy), w tym 11 na umowę o pracę i 1 na umowę zlecenie. Pracownicy legitymowali się wykształceniem wyższym (3 osoby – o kierunkach zootechnika, biologia z ochroną środowiska i gospodarka morską), średnim rolniczym lub weterynaryjnym (3 osoby), średnim o kierunkach gastronomii i bhp (4 osoby) i zawodowym (2 osoby) oraz 82 wolontariuszy, którzy podpisali umowy o świadczenie usług wolontariatu.

(dowód: akta kontroli str. 438)

5.3 Schronisko było objęte opieką weterynaryjną, co zostało opisane w pkt. 2.2.2. wystąpienie. W Schronisku prowadzono obowiązkową sterylizację samic. Oględziny dokumentacji, losowo wybranych 10 zwierząt wykazały, że prowadzono kontrole stanu zdrowia zwierząt, profilaktykę zdrowotną zwierząt, leczenia (wszystkie zwierzęta były odrobaczane, szczepione przeciw wściekliznie, 3 z 10 zwierząt wymagało leczenia – adnotacje o wykonanych procedurach umieszczone były w kartach ewidencyjnych zwierzęcia i kartach informacyjnych wizyt).

W schronisku prowadzona była książka kontroli weterynaryjnej, zgodnie z § 7 ust. 2 rozporządzenia ws. wymagań weterynaryjnych. Książka nie zawierała zaleceń urzędowego lekarza weterynarii. PIW w latach 2012-2013 dokonywał 5 kontroli w zakresie ochrony zwierząt w dniach: 29.05.2012 r. (wizytacja za 2011 r.), 13.11.2012 r. (kontrola kompleksowa), 16.01.2013 r. (kontrola kompleksowa), 13.03.2013 r. (kontrola interwencyjna – na podstawie skargi dotyczącej działalności TOZ w zakresie niewłaściwej opieki nad zwierzętami, złych warunków higienicznych, brak wody pitnej, złego leczenia zwierząt oraz wydania zakazu wstępu do Schroniska grupie wolontariuszy) oraz 20.05.2013 r. (wizytacja za 2012 r.). W wyniku powyższych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 440-473)

5.4 Oględziny rejestrów zwierząt i (prowadzonych pomocniczo) kart ewidencji zwierząt wykazały, że w okresie od 1.01.2013 r. do 15.05.2013 r. przeprowadzono 6 eutanazji psów i 4 eutanazje kotów oraz stwierdzono 49 zgonów (20 – psy i 29 – koty). Wszystkie eutanazje zostały wykonane na podstawie zlecenia lekarza weterynarii (zlecenia w formie pisemnej załączone do kart ewidencji zwierząt). Wszystkie zgony psów zostały wpisane do kart ewidencji zwierząt, przy czym wszystkie zgony zostały potwierdzone podpisem przez lekarza weterynarii w miejscu „adnotacje lekarza weterynarii – zgon”.

Wszystkie zgony kotów zostały wpisane do kart ewidencji zwierząt (jako przyczynę zgonu podawano „padł”), przy czym 22 z 29 zgonów kotów zostało potwierdzonych w kartach ewidencji w miejscu „adnotacje lekarza weterynarii – zgon” podpisem przez lekarza weterynarii, 7 z 29 zgonów kotów nie zostało potwierdzonych podpisem lekarza weterynarii.

(dowód: akta kontroli str. 405-439)

Dokumentacja prowadzona w Schronisku dotycząca zgonów kotów (rejestr zwierząt i dokumentacja pomocnicza) nie zawierała adnotacji na temat przyczyn zgonów, (jako przyczynę wpisywano „padł”), w tym w 7 z 29 przypadków zgonów (2013 r.) adnotacje o zgonach nie zostały potwierdzone przez lekarza weterynarii, co jest niezgodne § 6 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych.

(dowód: akta kontroli str. 405-439)

Dyrektor WGKiOŚ wyjaśniła, że do obowiązków podmiotu prowadzącego schronisko należy prowadzenie wykazu zwierząt zawierającego m. in. datę śmierci z podaniem przyczyny. *Z powyższych zapisów nie wynika natomiast obowiązek dokonywania potwierdzania przez lekarza weterynarii takich wpisów. Stąd zarzut braku potwierdzenia przez lekarza weterynarii wpisów o zgonach kotów z podaniem ich przyczyny, jako nieprawidłowość jest nieuzasadniony. Nie ulega jednak wątpliwości, że wykaz zwierząt w przypadku śmierci zwierzęcia powinien zawierać wpis o przyczynie śmierci, poza określeniem „padł”. W związku z tym prowadzący schronisko zostanie zobowiązany do właściwego wpisu do wykazu zwierząt w przypadkach jego padnięcia. Wśród pracowników schroniska jak i podmiotu prowadzącego schronisko są osoby posiadające uprawnienia technika weterynarii lub zootechnika, stąd posiadają odpowiednią wiedzę z tego zakresu.*

(dowód: akta kontroli str. 478-481)

Kierownik Schroniska oświadczył, że *niedopatrzenie spowodowane było niepoinformowaniem przez pracownika Schroniska lekarza weterynarii o zdarzeniu. Nowo przyjęci pracownicy niewłaściwie zinterpretowali obowiązujące procedury postępowania w takich przypadkach. Obecnie przeprowadzone zostało szkolenie pracowników w zakresie obowiązujących przepisów i procedur postępowania w przypadku stwierdzenia zgonu zwierząt przebywających w schronisku.*

(dowód: akta kontroli str. 439)

5.5 W latach 2012-2013 Urząd nie wydawał pisemnego lub ustnego zakazu wstępu do schroniska, fotografowania Schroniska lub działalności wolontaryjnej w Schronisku. Takich zakazów nie wydawało także TOZ oraz Kierownik Schroniska. W badanym okresie TOZ wypowiedziało jedną umowę o świadczenie usług wolontariatu na terenie Schroniska z uwagi na liczne skargi na działania wolontariusza.

(dowód: akta kontroli str. 474-477)

Dokumentacja Schroniska dotycząca zgonów kotów nie zawierała adnotacji na temat przyczyn zgonów, a w 7 z 29 przypadków zgonów (w 2013 r.) adnotacje o zgonach nie zostały potwierdzone przez lekarza weterynarii, co jest niezgodne § 6 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych,

W ramach sprawowanego nadzoru nad Schroniskiem dopuszczono do wystąpienia nieprawidłowości w zakresie:

- w dniu oględzin w Schronisku nie przetrzymywano zwierząt w sposób zapewniający izolację chorych lub podejrzanych o chorobę kotów, co jest niezgodne z § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia ws. wymagań weterynaryjnych,
- w Schronisku nie utrzymywano w wyodrębnionych pomieszczeniach osobno zdrowych samic, samców i samic z oseskami, co jest niezgodne § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, działania Urzędu w zakresie sprawowanego nadzoru nad Schroniskiem, pomimo stwierdzenia nieprawidłowości.

IV. Wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁴, wnosi o:

1. Rzetelne weryfikowanie sprawozdań składanych przez TOZ w zakresie realizacji zadania, dotyczącego prowadzenia Schroniska.
2. Podjęcie działań w ramach sprawowanego nadzoru nad funkcjonowaniem Schroniska zmierzających do:
 - odizolowania chorych lub podejrzanych o chorobę kotów przebywających w Schronisku,
 - utrzymywania w oddzielnych pomieszczeniach kotów poddanych kwarantannie i kotów zdrowych przebywających w schronisku (w tym osobno matek z młodymi, samic oraz samców).

Wnioski
pokontrolne

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dniaczerwca 2013 r.

Kontroler:

Maciej Mikulski
specjalista kontroli państwowej

Dyrektor

Delegatury NIK w Szczecinie

.....

.....

²⁴ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Obowiązek
poinformowania NIK
o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków